

بررسی رابطه بین تغییر حسابرس با محتوای گزارش حسابرسی و کیفیت حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در

بورس اوراق بهادار تهران

فاطمه محمدزاده^۱

۱ کارشناس ارشد حسابرسی

چکیده - هدف اصلی این تحقیق آن است تا اثر محتوای گزارش حسابرسی و کیفیت حسابرسی را بر تغییر حسابرس شرکت های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران، مورد سنجش قرار دهد. جامعه آماری تحقیق حاضر، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که با استفاده از روش غربالگری تعداد ۱۰۰ شرکت برای دوره ۵ ساله از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا انتهای سال ۱۳۹۴ انتخاب شده اند. نتایج تحقیق نشان داد که یک ارتباط منفی و معنی دار بین محتوای گزارش حسابرسی و کیفیت حسابرسی با تغییر حسابرس شرکت های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد.

کلید واژه- محتوای گزارش حسابرسی، کیفیت حسابرسی، تغییر حسابرس

مقدمه

تفکیک می شود. یکی تغییر در سطح تیم حسابرسی به خصوص در رده شرکا و مدیران و دیگری تغییر در سطح مؤسسه حسابرسی است. چرخش اجباری حسابرسان، پس از شکست های اخیر حسابرسی، توجه بسیاری را به خود معطوف کرده است (آلستیر و همکاران، ۲۰۱۸).

با توجه به مقوله جدایی مالکیت از مدیریت، بحث حاکمیت شرکتی و همچنین، تئوری های مطرح شده مرتبط با آن از قبیل تئوری نمایندگی، تئوری ذینفعان و دیگر تئوری ها، نیاز به رسیدگی و حسابرسی صورت های مالی شرکت ها کاملاً ضروری است. حسابرسی، برای صورت های مالی گزارش شده ارزش افزوده فراهم می کند زیرا بررسی مربوط بودن و قابلیت اتکای محتوای صورت های مالی را گزارش می دهد. یک مؤسسه حسابرسی مستقل و با مهارت، قادر به شناخت ارائه نادرست اقلام صورت های مالی مورد رسیدگی بوده و می تواند نسبت به ارائه صحیح آن بر صاحبکار خود تأثیرگذار باشد تا در نتیجه آن، اطلاعات مالی قابل اتکایی گزارش شود (جهانگیر و همکاران، ۱۳۹۶). همچنین، نتایج برخی از پژوهش ها حاکی از آن است که تغییر در مدیریت شرکت ها یکی از عوامل مؤثر بر تغییر حسابرس است. زمانی که مدیریت تغییر می کند، ممکن است برای اینکه خود را خوب جلوه دهد اقدام به تغییرهایی کند که یکی از این تغییرها، تغییر حسابرسان (به منظور افزایش کیفیت)، باشد (سیدین بروجنی و همکاران، ۱۳۹۵). مدیریت جدید ممکن است

از دیدگاه تئوری نمایندگی، حسابرسی مستقل یکی از ساز و کارهای مهم حاکمیت شرکتی است که به سهامداران در کنترل و نظارت بر فعالیت های مدیریت شرکت کمک قابل توجهی می کند. حسابرسی صورت های مالی سبب افزایش شفافیت اطلاعاتی و اعتماد بیشتر به اطلاعات شرکت می گردد (جوادی و منصورفر، ۱۳۹۹).

رسوایی های مالی اخیر در سطح بین الملل نظیر لمن برادرز، ساتیام، انگلو ایریش بانک، انرون، ورلدکام، تلکام و ... نگرانی هایی را در مورد کیفیت سود پدید آورده است. حسابرس مستقل نقش اساسی در فرآیند گزارشگری مالی و قابلیت اعتبار آن بازی می کند. در حالی که مسئولیت تهیه صورت های مالی بر عهده مدیریت شرکت است ولی در پی این رسوایی ها، انگشت اتهام به سوی حسابرسان نیز نشانه رفته است (ابود و همکاران، ۲۰۱۶).

در این ارتباط این اجماع نظر وجود دارد که فقدان استقلال و کیفیت ضعیف حسابرسی موجب وقوع چنین رسوایی هایی گشته است. در پی این وقایع، قانونگذاران و تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری و حسابرسی در پی ساز و کارهایی برای بهبود استقلال حسابرسان و کیفیت حسابرسی بوده اند. از جمله این تلاش ها می توان به موضوع چرخش اجباری حسابرسان اشاره کرد. موضوع چرخش اجباری حسابرس خود به دو مقوله مجزا